

Biblický text, který se dnes před námi rozvine jako poupátko, nejkrásnější z květů, je zapsán ve 45. Žalmu, ve verši 5., kde čteme:

„ A v té slávě šťastně vyjížděj se slovem pravdy, tichosti a spravedlnosti. Svou pravici pak dokážeš zázraky.“

*

Ó Bože, na koho jiného bychom se obraceli v touze po slově života věčného než na Tvého syna, který prošel lidským peklem jen proto, aby nám zpřístupnil nebe. Amen.

*

Přátelé v Kristu,

dávny žalmista zpívá a nám se dochoval pouze text bez melodie. Zpívá a modlí se, tak pozdvihuje svou duši, povznáší své srdce k Bohu. Dělá něco pro to, aby jeho nitro nebylo skleslé, ale vznešené. On nám může být vzorem a inspirací v našem vlastním a v našem dnešním zápase s naší skepsí a pokleslostí.

Na Palachově náměstí někdo napsal křídou na dům nápis: „Chcete-li, můžete pochybovat o sobě, nikdy nepochybujte o lásce samé.“ Je to napsáno křídou a ne sprejem a je s podivem, že tam ten nápis stále je už asi půl roku. V Praze, v které řadí sprejeři stejně jako lepiči plakátů zvoucích k volbám, které se nekonaly, v polepené Praze, byl tento nápis, napsaný křídou, osvěžující. Můžete zpochybňovat sami sebe, ale nezpochybňujte lásku - zprvu jsem podezíral někoho z mých kolegů farářů. Jestli to tam nenapsal třeba můj kolega Josef Daniel, nebo možná Tomáš Halík, ten to má od sousedního Salvátora blízko, nebo pan farář z Tejna či od Mikuláše. Ale pak jsem si říkal, že by mohli být při psaní na dům přistiženi, pokutováni či jinak popotahováni, že si to asi neriskli, že to byl spíš nějaký student nebo ještě spíše studentka.

Člověk, kterému není nic svaté, člověk, který je sám mírou všech věcí, má tu možnost jako jediný ve stvoření, naprosto všechno zpochybnit. Začne či skončí tím, že zpochybní sama sebe. Takový vnitřně zdeptaný člověk s podlomeným sebevědomím se zabarikáduje, vezme si na obličej masku nepřístupnosti, v ruce má neviditelný, ale tvrdý štít, kterým si razí cestu po ulici do metra, v uších sluchátka, která zabraňují slyšet. Jako rytíř, jako těžkooděnc si razí cestu ulicí a věnuje se naplno svému zpochybňování. Přes své úzké hledí hledí pouze na to, aby nic nezůstalo skryto před jeho důkladností. Náš starodávny žalmista to dělá přesně naopak. On se nás snaží povzbudit, povznést, podniknout k činu. Chce, abychom se odvážili, abychom odložili něco z té těžké zbroje, která zatěžuje a tíží, abychom se od-vázali a od-vážili. Volá na nás přes tisíciletí slova, která nejsou vůbec dnešní. Můžeme jim porozumět? Můžeme z nich něco cítit nebo je umíme pouze zpochybnit? „A v té slávě šťastně vyjížděj slovem pravdy, tichosti a spravedlnosti.“ To sloveso vyjížděj, je dynamické, je převzato z vojenské či válečnické praxe. „Král do boje táh“ a s ním do té dálky vyjížděli na koních, později v tancích a nákladních autech i vojáci a bojovníci. Schopnost obrany a útoku dávala určitému kmeni či společenství naději na přežití, prosperitu, možnost doufat v budoucnost. Dodnes vojenské přehlídky fascinují ty, co jim rádi přihlížejí. Vojenská dynamika je pouze v tom vyjížděj! Hned v dalším slově je řečeno: vyjížděj slovem. Vojenská či válečná tematika se vytrácí, když zní: vyjížděj slovem. Místo nábojů, dělových koulí, projektilů a bomb - slovo. A pochybovač, který dříme i ve mně,

občas se vzbudí a hlásí se o slovo, ale nedostane sluchu, přesto teď říká: slovo, to je jen zvuk. Slova se řinou, valí se z úst, je jich strašně moc, nic neznamenaají, nic nezmohou, jdou jedním uchem tam a druhým ven – slovo je přešršel a přebytek. Slovo, které není podloženo mocí nic nezmůže. Ale my věříme v slovo. Věřící lidé, vy i já, se nechceme smířit s tím, že slovo je jen prázdná hiltzna, že je jen vyprázdněné a marné slovo. Věříme, že je i slovo, které má náboj. Jistě se shodneme na tom, že slovo dovede zranit, že způsobí bolest, že nás může zasáhnout. Je tomu tak a proč by pak nemohlo působit i pravý opak? Proč by nemohlo potěšit, zmocnit a vybudit nás? Se slovem to není jednoznačné. Za minulého režimu bylo několik mých přátel odsouzeno za trestný čin – slovní napadení veřejného činitele. Tehdy jsem říkal – skutečně někoho napadnout a slovně někoho napadnout to je velký rozdíl. Kde je hranice, co už slovním napadením je a co ještě není, vždyť jsou to jen slova. Na druhé straně, před třemi lety, jsem byl demonstrovat před německou ambasádou proti německému autorovi knihy, která vyvrací či zpochybňuje holocaust. Několik desítek židů, s kterými jsme se tam sešli, nám říkalo: slovo, to je skutečnost, slovo, to je čin. Naše debata byla přerušena průvodem skinheadů, hlídaných policií, kteří skandovali: „Svoboda slova, svoboda slova.“ Slovo je skutečnost, je to čin, říkali nám židé, ale oni to tak věří, oni to tak žijí od pradávna až do dneška a my se to z Písma stále znovu učíme. Slovo není jen odlesk či odraz pravých věcí ve světě idejí, není to jen nedokonalý náznak dokonalého. Není to pouze to, co nám nedokonalým předkládá a do lidštiny překládá nebe. Slovo je skutečností, slovo tvoří, vytváří světy, slovo je ohněm a výhni tvorby, slovo vytváří, drží, posouvá život člověka a lidí. Dnes jsme křtili a ve křtu zní jasně Kristovo slovo: „Nejenom chlebem živ je člověk, ale každým slovem vycházejícím z Božích úst.“ Člověk žije slovem, je jím tvořen a utvářen, Božím slovem je propojován i s tím, co ho přesahuje i s tím, co ještě nechápe, s tím, co mu otvírá cestu k sou-hře a k pokojnému pobytu v celku nezbadatelného univerza. Ano, starodávny žalmista má na mysli Boží slovo, to slovo, o kterém píše Jan: „Na počátku bylo slovo...všecky věci skrze ně učiněny jsou a bez něho nic není učiněno, což učiněno jest. V něm život byl a život byl světlo lidí.“ A tento život a toto světlo je u díla dodnes. Nespí ani nedřímá, láká a provokuje nás, abychom i my osobně vyjížděli za slovem pravdy, tichosti a spravedlnosti. Možná, že si nyní někdo z vás řekne: Ale pan farář nám něco jiného káže a něco jiného sám dělá. Když byl ve sněmovně, tak tam slavně nevyjížděl slovem pravdy a spravedlnosti. Nedokázal tam žádné zázraky, spíše byl málomluvny až zaražený. Na takovouto případnou námitku dávám následující odpověď. Ve svých kázáních se snažím vycházet z biblického textu, a to, co z něj později vytryskne, má být vzpruhou a posilou pro nás všechny, tedy i pro mě osobně. Já kážu, to jest, já vydobývám vnitřní vzpruhu pro vás i pro mě, já si kážu. Kdybych kázal jen o tom, co se mně v životě povedlo, a co jsem já přijal za vlastní, tak by to bylo chudé a po několika nedělích i nudné. A tak slyšme to slovo, pradávny slovo, které platí, které nám otvírá budoucnost. Slovo dávné víry, které tvoří a oživuje víru dnešní, slovo, které chce, abychom prosperovali, to znamená, abychom si uchovali nadějí i pro věci příští, pro to, co nás čeká a nemine, abychom žili z té podstaty věcí nadějných. „Vyjížděj šťastně se slovem pravdy, tichosti a spravedlnosti.“ Až se nám zase bude zdát, že žijeme v divné době, že si lidé přestávají rozumět, že ustydla láska mnohých, že všechny podstatné věci jsou popisovány jako iluze, že jsme vydáni v šanc či na pospas, že nic nezmůžeme a proto, že nemá smysl něco dělat, pak si připomeňte tu dnešní pobídku. Vše potřebuje odvahu, zbavit se zátěže a odvážit se k víře, že se slova a činy neztrácejí a že nejsou zaváty marností. Slovo v Božím duchu spoluvytváří život, slovo Boží a naše slova v Božím duchu jsou statorem i rotorem vytvářejícím život jako sílu spějící k nadějně budoucnosti. A tak: „Šťastně vyjížděj se slovem pravdy, tichosti a spravedlnosti“. Amen.